

Notitie

Opdrachtgever: Dhr. G. Tennekes, Real EDC
Auteur: W. Moerland MSc
Betreft: Vleermuisonderzoek hoogbouw Willem de
Zwijgerlaan Leiden
Projectnummer: 1828b - update
Datum: 2 april 2020
Status: definitief

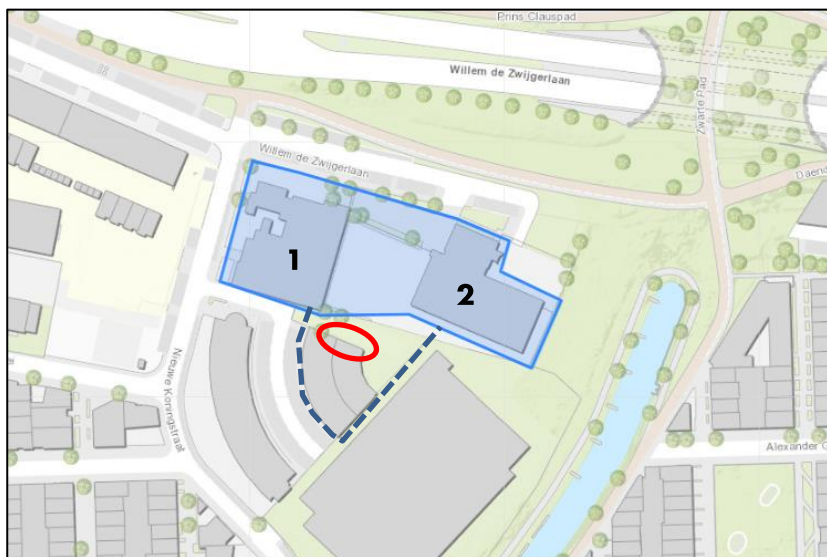

Bureau Stadsnatuur

bezoekadres:
Natuurhistorisch Museum Rotterdam
Westzeedijk 345
3015 AA Rotterdam
telefoon: 010 – 266 04 70
e-mail: info@bureaustadsnatuur.nl
www.bureaustadsnatuur.nl

Inleiding

Op verzoek van Real EDC heeft Bureau Stadsnatuur ecologisch onderzoek verricht op een ontwikkellocatie aan de Willem de Zwijgerlaan te Leiden. Men is voornemens nieuwbouw te realiseren, waartoe bestaande bebouwing gesloopt zal worden. Deze activiteit kan in strijd zijn met verbodsbepalingen vermeld in de Wet natuurbescherming (Wnb). In verkennend onderzoek in 2018 (Moerland 2018) werden mogelijkheden voor beschermde verblijfplaatsen van dwergvleermuizen aangetroffen. Deze potenties bevindingen zich hoofdzakelijk in het voormalige KPN-gebouw. Verkennend onderzoek in 2020 (Moerland 2020) toonde aan dat de bebouwing in de gebiedsuitbreiding slechts plaatselijk geschikt is voor vleermuizen (rood gemarkeerde gevel in Figuur 1). Voorliggende notitie brengt verslag uit van het vervolgonderzoek, uitgevoerd in het veldseizoen van 2018. Het plangebied wordt getoond in Figuur 1.

Figuur 1. Ligging en begrenzing plangebied in 2018 (in transparant blauw) en de aanvullende locatie in 2020 (met blauwe stippellijn omkaderd). Zowel het uitvaartcentrum (1) als het voormalig KPN-gebouw (2) is geschikt bevonden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Daarnaast is de bebouwing in de aanvullende locatie lokaal geschikt voor vleermuizen (relevante gevel rood gemarkeerd).

Methodiek

Het plangebied en omgeving is onderzocht op beschermd gebiedsgebruik door dwergvleermuizen waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een ontheffing is vereist indien aan deze ontwikkeling verstorende effecten zijn verbonden.

Onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017 (Vleermuisvakberaad *et al.* 2017). De bezoeken duurden ten minste twee uur. Alle veldbezoeken werden uitgevoerd met een batdetector Pettersson D240x (met mogelijkheid tot time expansion) en opnameapparatuur. Waar relevant werd een Pulsar infraroodcamera toegepast om gedragingen van dieren beter te volgen.

Ten behoeve van het vaststellen/uitsluiten van zomerverblijfplaatsen is het plangebied bezocht in de periode van schemering. Op strategische plekken is gepost, waarbij is gelet op zwermende, in- of uitvliegende dieren. In het najaar is het plangebied onderzocht op aanwezigheid van paarverblijfplaatsen. Nader onderzoek naar grote winterverblijfplaatsen vond plaats in de periode augustus-september, waarbij vanaf middernacht twee uur lang geschikte gevels zijn onderzocht op zwermende groepen vleermuizen. Gedurende alle bezoeken is overig gebiedsgebruik zoals foerageren en passeren ook in kaart gebracht. Hierbij is ook gelet op eventuele beschermde functies van terrein rondom het plangebied.

Tabel 1. Overzicht bezoeken.

datum	onderzoeker(s)	starttijd	eindtijd	temperatuur	windkracht	functionaliteit
16-5-2018	W. Moerland	04:15	05:30	13	3	kraam-/zomerverblijven
23-5-2018	W. Moerland	04:00	05:30	14	1	kraam-/zomerverblijven
18-6-2018	W. Moerland	03:10	05:30	13	3	kraam-/zomerverblijven
25-6-2018	W. Moerland	22:15	00:00	16	2	kraam-/zomerverblijven
27-6-2018	W. Moerland	22:00	00:00	22	1	kraam-/zomerverblijven
19-8-2018	W. Moerland	23:50	02:00	19	3	(massa)winterverblijf
30-8-2018	W. Moerland	00:00	02:00	14	3	(massa)winterverblijf
8-9-2018	W. Moerland	22:15	00:00	16	1	paarverblijven
25-9-2018	W. Moerland	21:30	23:30	11	1	paarverblijven

Resultaten

Het plangebied en directe omgeving is van beperkt belang voor vleermuizen. De voorjaars- en zomerronde heeft zomerverblijfplaatsen en kraamkolonie uitgesloten. Van de twee exemplaren van de Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus* die in groenstroken rondom het plangebied foerageerden (Figuur 2) kon worden vastgesteld dat ze met ochtendschemering vertrokken naar locaties buiten het plangebied.

In het najaar zijn paarverblijfplaatsen in de bebouwing uitgesloten. Een mannetje van de Gewone dwergvleermuis dat foerageerde in de oostelijke groenstrook, werd onregelmatig baltzend waargenomen. Er zijn, op basis van de vliegbewegingen van het dier, echter geen aanwijzingen dat de fysieke verblijfplaats zich bevindt in het KPN-pand. Volgens de literatuur is het territorium van een baltzende Gewone dwergvleermuis in diameter 200 meter (Sachteleben & Van Helversen, 2006). Dit betekent dat vele naburige bebouwing potentieel het verblijf van het betreffende dier huisvest.

Tot slot is vastgesteld dat een grote winterverblijfplaats in het plangebied ontbreekt. Bij afwezigheid van overige verblijfplaatsen is er geen reden aan te nemen dat solitaire dwergvleermuizen in de bebouwing overwinteren. Verblijfplaatsen van vleermuizen in de aanvullende locatie (Moerland 2020) zijn eveneens uitgesloten. De veldbezoeken in 2018 gaven voldoende dekking om hierover uitsluitsel te kunnen geven. Er is gedurende het veldwerk geen enkele vleermuisactiviteit waargenomen rondom dit gebouw.

Figuur 2. Foerageerlocaties van de Gewone dwergvleermuis (geen beschermde situaties).

Conclusie

Gelet op bovengenoemde bevindingen en resultaten uit het verkennend onderzoek (Moerland 2018; Moerland 2020) wordt geconcludeerd dat er enkel sprake is van beschermde situaties in de vorm van vogelnesten wanneer deze in gebruik zijn. Nesten zijn te verwachten op het dak, van meeuwen, en in struiken en bomen rondom de bebouwing.

Beschermde gebiedsgebruik door vleermuizen en aanwezigheid van overige beschermde soorten flora en fauna is uitgesloten.

Aanbevelingen

Bevindingen uit ecologisch onderzoek zijn drie jaar juridisch bruikbaar. Na het verstrijken van dit termijn wordt geadviseerd het onderzoek te actualiseren. Ten aanzien van overige natuurwaarden:

- voor alle soorten, beschermd en onbeschermd, geldt de zorgplicht ex artikel 11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten voorkomen te worden;
- gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient voorkomen te worden. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Literatuur

Moerland, W. 2018. Quick scan Hoogbouw Willem de Zwijgerlaan Leiden. bSR-notitie 1769. Bureau Stadsnatuur, Rotterdam.

Moerland, W. 2020. Quick scan hoogbouw W. de Zwijgerlaan Leiden - update. bSR-notitie 1769b. Bureau Stadsnatuur, Rotterdam.

Sachteleben, J. & O. von Helvesen. 2006. Songflight behaviour and mating system of the pipistrelle bat (*Pipistrellus pipistrellus*) in an urban habitat. *Acta Chiropterologica* 8(2):391-401.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging. 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdierverseniging.nl